

Höjd omsättningsgräns för befrielse från mervärdesskatt

Oktober 2021

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt höjs från dagens 30 000 kronor till 80 000 kronor per beskattningsår. Förslaget medför att företag med en omsättning på högst 80 000 kronor inte längre behöver vara registrerade till och deklarerat mervärdesskatt. Förslaget syftar till att förenkla för mindre företag och andra aktörer med liten verksamhet. Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen (1994:200).

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Innehållsförteckning

Promemorians huvudsakliga innehåll	2
1 Förslag till lag om ändring av mervärdesskattelagen (1994:200).....	4
2 Bakgrund och gällande rätt	5
3 Höjd omsättningsgräns för mervärdesskattebefrielse.....	6
4 Konsekvensanalys.....	7
5 Författningskommentar.....	14
5.1 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).....	14

1 Förslag till lag om ändring av mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 9 d kap. 1 och 5 §§ mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 d kap.

1 §²

En beskattningsbar person är enligt bestämmelserna i detta kapitel befriad från skatt på omsättning av varor och tjänster som den beskattningsbara personen gör inom landet under ett beskattningsår, om omsättningen enligt 3 §

1. inte beräknas överstiga 30 000 kronor under beskattningsåret, och

2. inte har överstigit 30 000 kronor för något av de två närmast föregående beskattningsåren.

1. inte beräknas överstiga 80 000 kronor under beskattningsåret, och

2. inte har överstigit 80 000 kronor för något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska beloppet enligt första stycket justeras i motsvarande mån.

5 §³

Om förutsättningarna för skattebefrielse upphör på grund av att den omsättning som avses i 1 § överstiger 30 000 kronor under innevarande beskattningsår, ska den beskattningsbara personen ta ut skatt enligt denna lag för den omsättning som medför att beloppet överskrids och anmäla sig för registrering hos Skatteverket på det sätt som framgår av 7 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om förutsättningarna för skattebefrielse upphör på grund av att den omsättning som avses i 1 § överstiger 80 000 kronor under innevarande beskattningsår, ska den beskattningsbara personen ta ut skatt enligt denna lag för den omsättning som medför att beloppet överskrids och anmäla sig för registrering hos Skatteverket på det sätt som framgår av 7 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 2016:1069.

³ Senaste lydelse 2016:1069.

2 Bakgrund och gällande rätt

Enligt rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet) får Sverige införa mervärdesskattebefrielse för beskattningsbara personer vars årsomsättning högst är lika med motvärdet i nationell valuta av 10 000 ECU enligt den omräkningskurs som gällde på dagen för anslutningen (artikel 287 i mervärdesskattedirektivet). Beloppet 10 000 ECU motsvarar ca. 91 500 kronor vid omräkning till SEK med valutakursen per den 1 januari 1995. En beskattningsbar person som kan skattebefrias kan välja att i stället tillämpa de allmänna mervärdesskattereglerna (artikel 290 i mervärdesskattedirektivet).

Sverige har utnyttjat möjligheten att införa mervärdesskattebefrielse för vissa beskattningsbara personer sedan den 1 januari 2017 (se prop. 2016/17:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.24, bet. 2016/17:FiU1, rskr. 2016/17:49). Reglerna om mervärdesskattebefrielse för beskattningsbara personer med liten omsättning finns främst i 9 d kap. mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML. Skattebefrielsen gäller för omsättning av varor och tjänster som görs inom landet. Reglerna gäller för beskattningsbara personer med en omsättning som inte beräknas överstiga 30 000 kronor under beskattningsåret. Omsättningen får inte heller ha överstigit 30 000 kronor under något av de två närmast föregående beskattningsåren (9 d kap. 1 § ML). Vid beräkningen av omsättningsgränsen ska beskattningsunderlaget för skattepliktig omsättning av varor och tjänster inom landet och viss annan omsättning inräknas (9 d kap. 3 § ML). Skatteverket har i två ställningstagandena redogjort för sin syn på hur omsättningsgränsen ska beräknas.¹ Beskattningsbara personer som inte är etablerade inom Sverige eller som t.ex. är frivilligt skattskyldiga för handel med investeringsguld har inte rätt till skattebefrielse (9 d kap. 2 § första stycket ML). Skattebefrielsen omfattar inte heller viss omsättning av nya transportmedel (9 d kap. 2 § andra stycket ML). Den beskattningsbara personen har möjlighet att i stället tillämpa de allmänna bestämmelserna (jfr 9 d kap. 4 och 6 §§ ML). För den som är registrerad till mervärdesskatt gäller befrielsen endast om Skatteverket efter ansökan av den beskattningsbara personen har beslutat om detta (9 d kap. 4 § andra stycket ML). Mervärdesskattebefrielsen gäller tidigast från och med dagen Skatteverket har fattat beslut om befrielse (9 d kap. 4 § andra stycket ML). Mervärdesskattebefrielsen upphör om omsättningen överstiger 30 000 kronor under innevarande beskattningsår (9 d kap. 5 § ML). Den som ansökt om och fått ett beslut om att mervärdesskatt ska tas ut trots att förutsättningar för befrielse funnits enligt 9 d kap. 1 § kan inte befrias på nytt förrän från ingången av det tredje beskattningsåret efter det

¹ Skatteverkets ställningstaganden Beräkning av omsättning vid bedömning av skattebefrielse, mervärdesskatt, dnr 131 8961-17/111 från den 10 januari 2017 och Beräkning av omsättningsgränsen för skattebefrielse för konstnärer som samtidigt inte är skattskyldiga för omsättning av konstverk, mervärdesskatt, dnr 131 237079-17/111 från den 30 maj 2017.

beskattningsår då beslutet om beskattning fattades (9 d kap. 4 § tredje stycket och 6 § ML).

Regeringen har i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 11.21) aviserat att omsättningsgränsen för mervärdesskattebefrielse bör höjas från nuvarande belopp på 30 000 kronor till 80 000 kronor. Enligt aviseringen bör de nya reglerna träda i kraft den 1 juli 2022.

3 Höjd omsättningsgräns för mervärdesskattebefrielse

Promemorians förslag: Omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt höjs från 30 000 kronor till 80 000 kronor per beskattningsår. Gränsen för när skattebefrielsen upphör under innevarande beskattningsår höjs också till 80 000 kronor.

Lagändringen träder i kraft den 1 juli 2022.

Äldre bestämmelser gäller fortfarande för mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Det är angeläget att företagen konkurrerar på lika villkor. Mervärdesskatt ska därför som utgångspunkt tas ut oavsett ett företags storlek och inte påverka företag på olika sätt. För företag med en mycket liten omsättning innebär dock administrationen av mervärdesskatten en i förhållande till omsättningen omfattande arbetsbörda. Regeringen har i olika sammanhang framhållit att det är angeläget att förenkla för de minsta företagen. Ett sätt att göra det är att ge dem en möjlighet att bli befriade från att ta ut mervärdesskatt. Den 1 januari 2017 infördes därför regler om en omsättningsgräns för mervärdesskattebefrielse i mervärdesskattelagen. Reglerna gäller i dag för beskattningsbara personer med en omsättning som inte beräknas överstiga 30 000 kronor under beskattningsåret.

En höjning av omsättningsgränsen skulle medföra en förenkling för ännu fler mindre företag som därmed inte längre behöver vara registrerade och deklarerat mervärdesskatt för att deras årsomsättning inte överstiger gränsen. Skatteverket behöver inte heller administrera deklARATIONER och betalningar för de beskattningsbara personer som utnyttjar möjligheten till befrielse.

För att minska den administrativa bördan för mindre företag med liten omsättning föreslås därför att den nuvarande gränsen på 30 000 kronor höjs till 80 000 kronor per beskattningsår. En sådan höjning ligger inom ramen för vad som är tillåtet enligt mervärdesskattedirektivet (artikel 287 i mervärdesskattedirektivet). Ändringen av omsättningsgränsen påverkar också förutsättningarna för när mervärdesskattebefrielsen ska upphöra. Förslaget innebär inga förändringar av utformningen av övriga bestämmelser om skattebefrielse för beskattningsbara personer med liten omsättning.

Förslaget medför ändringar i mervärdesskattelagen som föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. I fråga om mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet ska dock äldre bestämmelser fortfarande gälla.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 9 d kap. 1 och 5 §§ ML.

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagens effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att analysera andra konsekvenser än de offentligfinansiella effekterna, kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

Syfte och alternativa lösningar

Förslaget syftar till att minska de administrativa kostnaderna kopplat till mervärdesskatt för de aktörer som berörs av förslaget. Om inga förändringar görs kommer administrationen inte att minska för dessa aktörer. När det gäller mervärdesskatt begränsas möjligheterna till alternativa lösningar av mervärdesskattedirektivets bestämmelser. En möjlighet som medlemsstaterna har är dock att införa skattebefrielse för mindre företag. En befrielse medför att de företag som väljer att utnyttja möjligheten inte behöver ta in och redovisa mervärdesskatt. Det gör att de berörda företagen kan undvika i stort sett all administration kopplad till mervärdesskatten.

Offentligfinansiell effekt

Grundantaganden

Företag som är befriade från mervärdesskatt lägger inte på någon mervärdesskatt på sin försäljning. Samtidigt får de inte dra av ingående mervärdesskatt på sina inköp. Det betyder att mervärdesskatten på inköpen blir en kostnad i företaget. För att kompensera för denna kostnad lägger företagen i regel på ett belopp på priset när de säljer sina varor eller tjänster. Den delen av priset kallas dold moms. Hur stor den dolda momsen är i förhållande till den mervärdesskatt som betalats på inköpen kan på kort sikt variera mellan olika företag och är beroende av olika yttre faktorer såsom konkurrens. Antagandet i beräkningen av de offentligfinansiella effekterna är att företagets vinster på längre sikt är opåverkade av

mervärdesskattebefrielsen och att mervärdesskatten på inköp då slår igenom i konsumentpriserna.

När det gäller företag som säljer till andra företag som är skattskyldiga för mervärdesskatt är det en nackdel att inte kunna lägga mervärdesskatt på försäljningen. Denna nackdel uppstår eftersom det köpande företaget inte kan dra av den dolda momsens som ingående mervärdesskatt. Det betyder i sin tur att det köpande företaget måste ta ut en kompensation för den dolda momsens genom att lägga den på sitt försäljningspris. Eftersom mervärdesskatt utgår på försäljningen innebär detta att sådan tas ut även på den dolda momsens, dvs. det uppstår en s.k. kumulativ effekt. Eftersom den kumulativa effekten är till nackdel för ett företag som säljer till andra företag, skulle det kunna medföra att företag som är berättigade till befrielse från mervärdesskatt ändå väljer att ingå i mervärdesskattesystemet. Sannolikt är dock dessa företag mycket få till antalet.

När det gäller vilka företag som kommer att välja att stå utanför mervärdesskattesystemet är utgångspunkten att alla företag som uppfyller kriterierna och där det är ekonomiskt fördelaktigt för dem själva, kommer att göra så. Det kan bli ekonomiskt fördelaktigt av två anledningar. Den första är att företagen slipper den administrativa kostnaden för att redovisa mervärdesskatt. Den andra är att de inte längre behöver påföra mervärdesskatt på sin försäljning, vilket medför att det finns utrymme att sänka försäljningspriserna. Att slippa redovisa mervärdesskatt på försäljningen är som nämns ovan dock endast förmånligt för företag som säljer till slutkonsumenter, dvs. inte till andra skattskyldiga företag, och som samtidigt redovisar en positiv nettomoms. Vid beräkningen av den offentligfinansiella effekten används data från företagens redovisning av mervärdesskatt. Det är utifrån denna data inte möjligt att exakt identifiera de företag för vilka det är ekonomiskt fördelaktigt att stå utanför mervärdesskattesystemet. Därför görs beräkningen av den offentligfinansiella effekten med antagandena att alla företag som uppfyller kriterierna och som har högre utgående än ingående mervärdesskatt, kommer att begära befrielse från mervärdesskatt.

Införande av gränser och trösklar för skatteplikt kan i många sammanhang medföra anpassningar och beteendeförändringar som får negativa följder på de offentliga finanserna, såsom anpassning av verksamhetens omfattning och varaktighet eller underrapportering av försäljning. Det är svårt att uppskatta hur stor sannolikheten för sådan beteendepåverkan är när det gäller detta förslag, men den samlade risken för allvarliga konsekvenser bedöms inte vara särskilt stor.

Vid större förändringar av reglerna för mervärdesskatt uppstår även en indirekt effekt på de offentliga finanserna via konsumentprisindex (KPI). Förslaget om omsättningsgräns bedöms dock endast medföra en KPI-effekt som är försumbar.

Beräkning

Den offentligfinansiella effekten beräknas med data över redovisad mervärdesskatt för 2019 som underlag. Av samtliga företag som redovisade mervärdesskatt år 2019 hade cirka 512 000 en omsättning som inte översteg 80 000 kronor. Av dessa företag var det 405 000 företag som antingen hade en omsättning under 80 001 kronor eller ingen omsättning

alls 2018 och 2017. En majoritet av dessa företag redovisar en negativ nettomoms, dvs. mervärdesskatten på deras inköp är större än mervärdesskatten på försäljningen. Så är fallet för t.ex. företag som befinner sig i ett uppbyggnadsskede. Eftersom det i de flesta fall inte är ekonomiskt lönsamt för dessa företag att stå utanför mervärdesskattesystemet antas att dessa inte kommer att välja att göra så. När dessa företag räknas bort återstår cirka 82 000 företag. Bland dessa kan det finnas företag där omständigheterna är sådana att det inte finns någon fördel att stå utanför mervärdesskattesystemet. En sådan omständighet kan vara att de säljer till företag som är skattskyldiga. Det är dock inte möjligt att separera företag som säljer till andra skattskyldiga företag från sådana som säljer till slutliga konsumenter. Ett rimligt antagande är dock att det i den aktuella gruppen är mycket få företag som säljer till andra företag. Bedömningen är därmed att antalet företag som kommer att välja att stå utanför mervärdesskattesystemet uppgår till cirka 80 000. Denna grupp företag redovisade en samlad nettomoms från egen försäljning om 402 miljoner kronor 2019.

Vid bedömningen av den offentligfinansiella effekten beaktas att den samlade produktionen och konsumtionen förväntas växa från 2019 till år 2022, när den höjda omsättningsgränsen föreslås införas. Enligt Finansdepartementets prognos förväntas BNP i löpande priser växa med 11 procent mellan 2019 och 2022. Den samlade nettomomsen för de aktuella företagen kan därmed räknas upp till 446 miljoner kronor (402 x 1,11 = 446). Uppskattningen av vilka företag som kan förväntas vara intresserade av att stå utanför mervärdesskattesystemet är förenad med stor osäkerhet. Osäkerheten beror på att många antaganden har fått göras av vilka som kan komma att omfattas. Av det skälet avrundas den offentliga effekten till -0,5 miljarder kronor vid fullt genomslag år 2023. År 2022 kommer möjligheten till befrielse endast att vara tillämpbar under det andra halvåret, vilket medför att den offentligfinansiella effekten uppskattas till -0,25 miljarder kronor.

Tabell 1 Offentligfinansiell effekt av införande av omsättningsgräns om 80 000 kronor

Miljarder kronor, fasta priser och baser

	Effekt från	Brutto-	Periodiserad nettoeffekt		Varaktig
		effekt	2022	2023	effekt
		2022	2022	2023	2023
Höjning av omsättningsgräns	2022-07-01	-0,25	-0,25	-0,5	-0,5

Källa: Databasen FRIDA, egna beräkningar

Effekter för företagen

Företag som berörs

Antagandet är att alla företag som uppfyller villkoren för befrielse och där omständigheterna är sådana att det är ekonomiskt lönsamt att stå utanför mervärdesskattesystemet kommer att ansöka om befrielse. Av de företag som uppfyller villkoren bedöms det vara lönsamt för cirka 80 000 företag

att inte redovisa mervärdesskatt. Av dessa utgör närmare 80 procent fysiska personer som bedriver enskild näringsverksamhet.

Tabell 2 Andel företag som bedöms ansöka om befrielse per företagsform

Företagsform	Andel
Enskild näringsverksamhet	79%
Aktiebolag, ekonomisk förening	14%
Handelsbolag	4%
Övriga (Ideell förening, stiftelse, dödsbo, m.fl.)	2%

Källa: Databasen FRIDA, egen bearbetning

När det gäller fördelning på bransch bedöms cirka 27 procent bedriva jordbruksverksamhet, cirka 18 procent bedöms bedriva verksamhet inom juridik eller ekonomi och 8 procent bedöms vara kulturella verksamheter. Den totala branschfördelningen framgår av tabell 3.

Tabell 3 Andel företag som bedöms ansöka om befrielse per bransch

Bransch	Andel
A Jordbruk	27%
C Tillverkning	4%
F Bygg	4%
G handel	7%
J Information och kommunikation	5%
L fastighetsverksamhet	5%
M Juridik, ekonomi och vetenskap	18%
N Uthyrning och leasing	4%
P Utbildning	4%
Q Vård och omsorg	5%
R Kultur, nöje, fritid	8%
S Annan serviceverksamhet	7%
Övriga	3%

Källa: Databasen FRIDA, egen bearbetning

När det gäller företagsstorlek så är förslaget inriktat mot de allra minsta företagen, vilka därmed utgör samtliga som omfattas av förslaget.

Minskade administrativa kostnader

De företag som kommer att stå utanför mervärdesskattesystemet får en minskad administrativ kostnad. Det finns inte någon aktuell studie över vilka kostnader som mervärdesskatteredovisningen medför för olika kategorier av företag. I brist på annat underlag görs därför istället en grov uppskattning av den minskning av kostnaderna som följer av förslaget. Hur stor minskningen blir skiljer sig troligen mellan olika företag. De administrativa kostnaderna kan variera beroende på vilken typ av

verksamhet som bedrivs och hur mervärdesskattehanteringen sköts, t.ex. om den görs i företaget eller av någon utomstående, om den görs manuell eller är automatiserad i hög grad. En rimlig utgångspunkt är att de flesta företag som är aktuella för befrielse redovisar mervärdesskatten en gång per år och att den sammanställning av mervärdesskatten på inköp och försäljning som behöver göras är begränsad. Vidare antas att hanteringen kan göras snabbare och effektivare om den läggs ut på en utomstående person, jämfört med om den sköts internt i företaget, men att timkostnaden samtidigt är högre så att den samlade kostnaden är densamma för likartade verksamheter oavsett om hanteringen görs internt eller av en utomstående.

Tidsåtgången för ett företag att samla in nödvändig information, sammanställa och överföra den till Skatteverket bedöms endast undantagsvis överstiga tre timmar per år. Bedömningen är att de flesta företag lägger ned mellan en timme och tre timmar per år, och att den genomsnittliga tiden inte bör överstiga två timmar.

Med antagandena att den genomsnittliga tidsåtgången uppgår till två timmar och att värdet av den tid som läggs ned kan jämföras med lönen för en kvalificerad ekonom kan den genomsnittliga kostnaden beräknas enligt följande. Enligt SCB:s lönestatistik för yrkesgrupper (SSYK) uppgick den genomsnittliga månadslönen för revisorer och personer med liknande arbetsuppgifter till 43 900 kronor år 2020. Enligt Tillväxtverket ska den genomsnittliga månadslönen multipliceras med schablonvärdet 1,84 som inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och olika indirekta kostnader (Tillväxtverket, Ekonomiska effekter av nya regler – Så beräknar du företagets kostnader). Om antalet timmar under en månad uppgår till 160 resulterar detta i en genomsnittlig kostnad om ca 1 000 kronor per företag och år ($43\,900 / 160 \times 2 \times 1,84 = 1\,010$).

Ovan uppskattas att 80 000 företag kommer att välja att stå utanför mervärdesskattesystemet. Det innebär att minskningen av den totala administrativa kostnaden kan uppskattas till ca 80 miljoner kronor per år ($80\,000 \times 1\,000 = 80\,000\,000$).

Kostnad för ansökan om befrielse

Företag som är mervärdesskatteregistrerade men uppfyller kriterierna för befrielse måste lämna in en ansökan till Skatteverket för att bli befriade. Det är under det första året efter reglernas införande som de flesta ansökningar om befrielse kommer att lämnas. Efterföljande år kommer de flesta tillkommande företag som står utanför mervärdesskattesystemet att utgöras av nystartade företag som per automatik kommer att stå utanför. Då kommer endast en mindre andel av de tillkommande befrielserna att avse etablerade företag vars förutsättningar ändrats på ett sätt som medför att de kan ansöka om befrielse.

Innan en ansökan lämnas in måste företagen sätta sig in i regelverket och göra en uppskattning av storleken på omsättningen. Ett rimligt antagande är att de företag som kan bli aktuella för befrielse bedriver en verksamhet som har så begränsad omfattning att insatsen för att sammanställa relevant information, och bedöma den utifrån reglerna, inte är särskilt resurskrävande. Tidsåtgången för att samla in nödvändig information, sammanställa och bedöma den samt överföra den till Skatteverket bör för de allra flesta företag uppgå till högst 30 minuter. Med antagande om

samma kostnad per tidsenhet som ovan kan den genomsnittliga kostnaden beräknas till 250 kronor per företag ($43\,900 / 160 \times 30 / 60 \times 1,84 = 252$).

Det är endast företag som är registrerade för mervärdesskatt som behöver lämna in en ansökan. Nya företag som uppfyller kriterierna blir befriade per automatik. Av de 80 000 företag som bedöms komma att omfattas av befrielse det år reglerna införs bedöms cirka 20 000 starta sin verksamhet under samma år och därmed bli befriade per automatik. Det betyder att antalet företag som kommer att lämna en ansökan om befrielse kan bedömas uppgå till 60 000. Den samlade kostnaden för att lämna ansökan kan därmed uppskattas till 15 miljoner kronor ($60\,000 \times 250 = 15\,000\,000$). Kostnaden bedöms uppstå under cirka ett års tid efter reglernas införande.

Efterföljande år, när regelverket är etablerat, bedöms antalet företag som aktivt ansöker om befrielse vara betydligt färre än när reglerna införs. Det är svårt att bedöma antalet, men en osäker uppskattning är att det handlar om något tusental och att de samlade årliga kostnaderna därmed inte bör överstiga en miljon kronor.

Konkurrenspåverkan

Mindre företag har ofta administrativa kostnader för mervärdesskattehanteringen som är höga i förhållande till redovisad mervärdesskatt och därmed även i förhållande till intäkterna i verksamheten. Större företag behöver i regel använda en relativt sett mindre andel av sina intäkter för administrativa kostnader. Det betyder att mervärdesskattehanteringen medför en större nackdel för mindre företag än de gör för större företag.

Befrielse från mervärdesskatt medför att de administrativa kostnaderna försvinner för de företag som omfattas. Utöver det medför befrielsen att de får ett ökat utrymme för prissänkningar. Sammantaget medför detta att villkoren för de allra minsta företagen blir mer likvärdiga med övriga företag, möjligen också bättre.

Att förutsättningarna förändras för mindre företag bedöms dock inte medföra någon stor påverkan på de företag som inte är befriade från mervärdesskatt. De företag som omfattas av befrielsen är mycket små och i de allra flesta fall bedriver de verksamheter som inte konkurrerar på samma marknader som större och mer etablerade företag. En samlad bedömning är att förslaget endast har en marginell påverkan på konkurrensen mellan jämförbara företag.

Effekter för sysselsättning

På längre sikt antas effekten övervältras på konsumentpriserna. Lägre priser förväntas i sin tur öka efterfrågan på de varor och tjänster som de berörda företagen producerar och därmed förväntas antalet arbetade timmar bland dessa företag öka. I normalfallet förväntas ökad sysselsättning i en bransch leda till att sysselsättningen i övriga branscher minskar i motsvarande grad på lång sikt. Det förklaras av att ökad efterfrågan på arbetskraft leder till en press uppåt på lönerna, vilket ökar arbetskostnaden, och således dämpas efterfrågan. Att lönerna stiger vid ökad efterfrågan på arbetskraft kan t.ex. vara en följd av att löntagarnas förhandlingsposition relativt arbetsgivarna förbättras då arbetslösheten

temporärt sjunker. En reform som innebär ökad efterfrågan på arbetskraft som har en relativt svag anknytning till arbetsmarknaden bedöms dock kunna ha varaktigt positiva effekter på sysselsättningen i ekonomin som helhet. Detta då efterfrågan på arbetskraft med svagare anknytning till arbetsmarknaden förväntas kunna öka utan att det leder till en påtaglig press uppåt på löner.

Eftersom förslaget endast påverkar företag med en relativt liten omsättning bedöms det främst röra sig om personer som arbetar extra vid sidan av en annan verksamhet eller med hobbyverksamhet. Förslaget bedöms därmed inte främst riktas mot personer med en relativt svag anknytning till arbetsmarknaden och effekten av förslaget på sysselsättningen i ekonomin i sin helhet förväntas bli försumbar.

Effekter för jämställdheten och inkomstfördelningen

På längre sikt antas effekten övervältras på konsumentpriserna. Det innebär att företagets vinster förväntas bli opåverkade då effekten övervältras helt på hushållen på sikt. Effekten på jämställdheten och inkomstfördelningen bedöms dock som mycket liten eller obefintlig.

Effekter för Skatteverket

Förslaget bedöms ge upphov till kostnader av engångskaraktär för Skatteverket. Bedömningen är att förslaget föranleder behov av vissa ytterligare informationsinsatser utöver de som normalt sker vid regel- förändringar eftersom den nya beloppsgränsen enligt förslaget ska gälla från och med halvårsskiftet den 1 juli 2022. Det är dock frivilligt för ett företag att omfattas av befrielsen och företaget kan avgöra från vilken tidpunkt mervärdesskattebefrielsen ska gälla. Förslaget bedöms innebära handläggningskostnader för Skatteverket avseende ansökningar om mervärdesskattebefrielse. Detta eftersom företag som i dag redovisar mervärdesskatt efter ändringen först måste ansöka hos Skatteverket innan deras omsättning kan befrias. Samtidigt medför ett beslut om mervärdesskattebefrielse att Skatteverket inte behöver administrera deklarerationer och betalningar för de företag som befrias från mervärdesskatt. Det bör därför inte vara en nackdel med ett förhållandevis snart ikraftträdande och ett ikraftträdande som sker vid ett halvårsskifte. Eventuellt ökade kostnader för Skatteverket bör därför också kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Effekter för andra förvaltningsmyndigheter samt domstolar

Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra ökade kostnader för andra förvaltningsmyndigheter än Skatteverket.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Mervärdesskattedirektivet ger möjlighet att införa skattebefrielse upp till ett visst belopp. Förslaget om ändring av mervärdesskattelagen inryms

inom detta belopp och bedöms därför som förenligt med mervärdesskattedirektivet och EU-rätten i övrigt.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte medföra några effekter för miljön eller kommunsektorn.

5 Författningskommentar

5.1 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

9 d kap.

1 §

I paragrafen finns de grundläggande förutsättningarna för när beskattningsbara personer med liten omsättning kan bli befriade från mervärdesskatt.

Ändringen i *första stycket* innebär att det belopp som omsättningen inte får överstiga höjs från 30 000 kronor till 80 000 kronor per beskattningsår. Fler beskattningsbara personer ges därmed möjlighet att omfattas av befrielsen.

5 §

I paragrafen anges förutsättningarna för när mervärdesskattebefrielsen upphör.

Paragrafen ändras genom att det belopp som omsättningen inte får överstiga höjs från 30 000 kronor till 80 000 kronor per beskattningsår.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Av *punkt 1* framgår att ändringen ska träda i kraft den 1 juli 2022.

Av *punkt 2* framgår att äldre bestämmelser fortfarande gäller i fråga om mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

Bestämmelserna medför att från och med den 1 juli 2022 kommer företag som är registrerade för mervärdesskatt och som beräknar ha en årsomsättning som inte överstiger 80 000 kronor under det innevarande beskattningsåret kunna ansöka om och beviljas mervärdesskattebefrielse från och med den dag Skatteverket har beslutat om den. För att kunna beviljas befrielse får företagets omsättning inte heller överstigit 80 000 kronor under de två närmast föregående beskattningsåren. Det innebär att företag som de två närmast föregående beskattningsåren före ikraftträdandet haft en omsättning som överstigit 30 000 kronor men som inte överstigit 80 000 kronor kan beviljas mervärdesskattebefrielse. Någon uppdelning ska inte göras av omsättningsgränserna för företag som har ett beskattningsår som sträcker sig över ikraftträdandedatumet. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för leveranser och tillhandahållanden för vilka skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet. De nya bestämmelserna

om mervärdesskattebefrielse kan därför först bli tillämpliga på leveranser eller tillhandahållanden som sker från och med den 1 juli 2022 (jfr 1 kap. 3 § ML). Om skattskyldigheten för omsättningen inträtt före den 1 juli 2022 gäller därför den tidigare omsättningsgränsen på 30 000 kronor. För det fall företaget tidigare är registrerad till mervärdesskatt behövs också ett beslut från Skatteverket innan företaget kan bli befriat från mervärdesskatt (9 d kap. 4 § ML). Befrielsen gäller tidigast från och med den dag Skatteverket har beslutat om den (9 d kap. 4 § andra stycket ML).

Ett exempel kan illustrera hur dessa bestämmelser ska tillämpas. Ett företag har sedan den 1 januari 2019 varit registrerad för mervärdesskatt och har under de två tidigare beskattningsåren 2019 och 2020 haft en årsomsättning på 70 000 kronor. Under perioden 1 januari – 30 juni 2022 har företagets omsättning uppgått till 35 000 kronor. Företaget beräknar att omsättningen under beskattningsåret 2022 totalt kommer att uppgå till 70 000 kronor. Trots att företagets omsättning både tidigare beskattningsår och innevarande beskattningsår överstiger den omsättningsgräns som gällt före ikraftträdandet den 1 juli 2022 kan företaget från och med ikraftträdandet beviljas mervärdesskattebefrielse. Mervärdesskattebefrielsen avser mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt efter Skatteverkets beslut om mervärdesskattebefrielse. Företaget är därför fortfarande skattskyldig för mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före Skatteverkets beslut om mervärdesskattebefrielse och ska deklarerar omsättningar som skett före beslutet.